

Metin Türleri - 1

1. 11 Mayıs Çarşamba saat on bir. Kaplıcanın girişindeki kahvehanede akşamki dostlardan çoğunu bulduk. Ben “Gece uyuyamazsam sabahları erken ayaklanmam.” dediğim için beni uyandırmaktan çekinmişler. Birlikte kahvaltı yapmak için dere kenarındaki kahvaltı salonuna gitmeye karar verdik. Hava bizim neşemize inat yağmurluydu. Ama biz neşemizden bir şey kaybetmeyecektik.

Bu parça aşağıdaki metin türlerinden hangisine örnek olabilir?

- A) Günce (Günlük) B) Biyografi
C) Otobiyografi D) Hikâye

2. On yıl önce yaşadığım o sıcak ve kurak mevsimi asla unutamam. Yağışlar o kadar az olmuştu ki barajlardaki su, son elli yılın en düşük seviyesine ulaşmıştı. Ekinler kurudu, toprakta derin çatlaklar oluştu. O yaz, suya ne kadar muhtaç olduğumuzu bir kez daha anlamıştım.

Bu metnin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sohbet B) Otobiyografi
C) Günlük D) Anı

3. İyi bilmeliyiz ki okuduğumuz her satır, kafamızın içinde, yeni bir düşünce âlemi yaratır. Ya eski düşüncelerimizi yerinden oynatarak onları canlandırır ya yeni bir düşünce ile varımızı artırır. Kitap, gerçek bir dosttur. Dalgınlığa vurmadan okunan güzel bir kitaptan sonra tıpkı çok sevdiğimiz bir arkadaşla konuşmaktan aldığımız tadı duyarız. Bir an kendinizi tek başınıza bir odaya kapatılmış olarak düşünün. Biraz ekmek ve su bulduktan sonra ilk arayacağınız şey dilinizden anlayan, konuşacak bir insandır, değil mi?

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Bir kişinin başından geçen olaylar aktarılmıştır.
B) Düşünceler bir olay örgüsü çerçevesinde dile getirilmiştir.
C) Düşünceler okurla konuşur tarzda, öznel bir üslupla dile getirilmiştir.
D) Yazar yaşadıklarını bir süre sonra kaleme almıştır.

4. Aşağıdaki metinlerden hangisi yay ayraç içinde verilen türde yazılmamıştır?

- A) Tıp, felsefe, matematik, astronomi, fizik, kimya ve müzik gibi çeşitli alanlarda seçkinleşmiş olan İbn Sina (980-1037) her şeyden önce bir hekimdir. Bu alandaki çalışmalarıyla tanınmıştır. Tıpla ilgili birçok eser kaleme almıştır. (Biyografi)
B) Adım Halil İnalçık. 7 Eylül 1916'da İstanbul'da doğdum. Babam Kırım göçmenlerinden Seyit Osman Nuri Bey, annem Ayşe Bahriye Hanım'dır. Çocukluğum hep savaş yıllarında geçti. 1924 yılında ailemle birlikte Ankara'ya yerleştim ve ilkokulu buradaki Gazi ilkokulunda bitirdim. (Otobiyografi)
C) Konya İl Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından yürütülen “Ekip 42 Projesi” kapsamında bir lisede düzenlenen etkinlikte, öğrenciler Cahit Zarifoğlu'nun “Ağaçkakanlar” adlı eserinin kendilerine katkılarını ve düşündüklerini aktardılar. Kaymakam bu etkinliğin önemine dikkat çekerek, “Kitap okumanın toplumların gelişiminde büyük etkisi var. Ülkemizin geleceği için kitap okunması şarttır.” dedi. (Haber Yazısı)
D) Okumak, okumak, okumak... Okudukça çözülür yamak. Okumak üzerine çok yazılar yazıldı, yazılıyor, yazılacak. İnsan unutmaya yatkın bir varlıktır. Bu yüzden sürekli vurgulamak gerekir okumanın önemini. “Öğrenmek için değil, yaşamak için okuyorum.” diyor Flaubert. Demek ki okumaktan maksat yaşamak. (Günlük)

5. Üçüncü sınıfta okuyordum. Bir bahar günüydü. Arkadaşlarımızın çiğdem toplamaya gittiğini duymuştuk. Biz de gitmeye karar verdik. Ormanda çiğdem çoktu. Bu yüzden cumartesi günü ormana gitmeliydik. Hasan'la sözleşip cumartesi günü erkenden buluştuk. Karabaş'ı da yanımıza aldık. Akşama kadar çiğdem topladık. Çiğdemleri topraktan çıkarıp onların yumrularını yemek çok güzeldi! O günü hiç unutamıyorum.

Bu parça aşağıdaki metin türlerinden hangisine örnek olabilir?

- A) Anı B) Otobiyografi
C) Söyleşi D) Günlük

Metin Türleri - 1

6. 2 Ocak 1943 tarihinde İstanbul'da dünyaya gelen Barış Manço, 1 Şubat 1999'da yine İstanbul'da hayata veda etmiştir. Türkiye'de Anadolu Rock türünün kurucuları arasında sayılır. Bestelediği 200'ün üzerindeki şarkısı, kendisine on iki altın ve bir platin albüm ve kaset ödülü kazandırmıştır. Bu şarkıların bir bölümü daha sonra Arapça, Bulgarca, Felemenkçe, Almanca, Fransızca, İbranice, İngilizce, Japonca ve Yunanca olarak yorumlandı.

Bu parça aşağıdaki metin türlerinden hangisine örnek olarak gösterilebilir?

- A) Biyografi
B) Otobiyografi
C) Anı
D) Günlük

7. Asık suratlı insanlardan hoşlanırsanız desem tabi bana gülersiniz. Zaten ben de biraz gülmeniz için söze böyle başladım. Güler yüze ve gülmeye dair olan bu konuşmayı asık suratla dinlemenizi istemem. Konuşurken söze başladığınız sırada karşınızdakinin kaşlarını çattığını, asık bir suratla sizi dinlediğini görürseniz konuşma hevesiniz kırılır. Lafı kısa kesip bu tatsız sohbeti bir an önce bitirmeye bakarsınız. Bir de karşınızdakinin sizi güler yüzle dinlediğini, hatta araya biraz da tatlı söz karıştırarak sohbete renk verdiğini göreceksiniz konuşurken konuşacağınız gelir.

Bu metnin türüyle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Ünlü bir kişinin yaşam öyküsü anlatıldığı için biyografidir.
B) Düşünceler, sohbet havası içinde anlatıldığı için söyleşidir.
C) Günlük yaşamdaki izlenimler, günü gününe anlatıldığı için gündüzdür.
D) Yaşam öyküsü, yazarın kendi dilinden anlatıldığı için otobiyografidir.

8. Aşağıdaki metinlerden hangisi bir düşünce yazısına aittir?

- A) Akşam bir karabasan gibi çökmekteydi. Evlerin tahta kapıları çoktan kapanmış, arkadan demirlerle sürgülenmişti. İpissiz sokakta giderek uzayan, uzadıkça birbirine dolanıp karışan gölgelerimizle yürüdük.
B) Başını yastıktan ayırmayı başardığında dün geceki kararını açıkladı. Saat hemen yataktan fırlamasını ve üç dakika içinde evi terk etmesini emrediyordu.
C) Yazdığınız her tümceyi okuyun, döne döne okuyun, yeniden okuyun. Daha güzel söylemek için değil, basitleştirmek için. İnsanlar öyle karışık, dolaşık işlerden anlamaz. İşte dikkat gösterilmesi gereken incelikli nokta burasıdır.
D) Önce kurbağa sesleri bitti. Nasıl bitti, bilmiyorum. Nereye gitti o kadar kurbağa, nasıl öğrendiler ki hemen terk ettiler burayı. Yakında kuşlar da gider. Şimdiden azaldı sesleri.

9. Asıl adı Kemal Sadık Gökçeli olan Yaşar Kemal, 1923 yılında Osmaniye'nin Hemite köyünde dünyaya gelmiştir. Nigâr Hanım ile Çiftçi Sadık Efendi'nin oğludur. Aslen Van-Erciş yolu üzerindeki Ernis köyünden olan ailesi, Birinci Dünya Savaşı'ndaki işgal yüzünden uzun bir göç süreci sonunda Osmaniye'nin Hemite köyüne yerleşmiştir. Yaşar Kemal, küçük yaşlarda halk edebiyatına ilgi duydu; saz çalmaya, türkü söylemeye ve destanlar anlatmaya başladı.

Bu parça aşağıdaki metin türlerinden hangisine örnek olarak gösterilebilir?

- A) Biyografi
B) Otobiyografi
C) Anı
D) Deneme

10. 1970 yılında Ermenek'in bir köyüne öğretmen olarak atanmıştım. Öğretmenliğe başladığım ilk günü hiç unutamam. Otomobile gidebileceğimiz bir yol olmadığı için patika yoldan katırlarla beş saatte köye varmıştık. Köylüler, köylerine öğretmen atandığını öğrenince çok sevinmişler. Beni görünce çok mutlu oldular. Beş yıl boyunca o köyde çalıştım. Acısıyla, tatlısıyla güzel günler geçirdim.

Bu parça aşağıdaki metin türlerinden hangisine örnek olabilir?

- A) Gezi yazısı
B) Günlük
C) Anı
D) Deneme